

СОВЕТ
НОВОБУРУНДУКОВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
Улица Вокзальная, дом 31,
П.ж.-д.ст.Бурундуки, Дрожжановский район 422490

Тел.: (84375) 3-17-45, 3-17-03, факс: (84375) 3-17-45, e-mail: Nbur.Drz@tatar.ru,
www. Nbur -drogganoe.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢА БОРЫНДЫК
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ
Вокзал урамы, 31 нче йорт,
Борындык тимер юл ст. поселогы,
Чүпрәле районы
422490

2021 нче елның 2 апрель

№ 8/2

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Борындык авыл жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм карау тәртибен раслау турында

Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 261 статьясы нигезендә, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Борындык авыл жирлегене Уставына таянып, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Борындык авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Күшымта итеп бирелә торган Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Борындык авыл жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу һәм карау тәртибен расларга.
2. Яңа Борындык авыл жирлегенең рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында әлеге каарны халыкка игълан итәргә.
3. Әлеге каарның үтәлешен контролъдә тотам.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Яңа Борындык авыл жирлеге башлыгы:



В.Г. Ранцев

РАСЛАНГАН:
Татарстан Республикасы
Чүпрәле муниципаль районы
Яңа Борындык авыл жирлеге
Советынын 2021 нче елгы 2 нче
апреле 8/2 номеры карары белән

**Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Борындык авыл
жирлегендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту,
фикер алышу һәм карау тәртибе**

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Элеге тәртипне җайга салу предметы

1. Элеге Тәртип Россия Федерациясе Конституциясе, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Борындык авыл жирлеге Уставы нигезендә инициативалы проектларны тәкъдим итү, керту, фикер алышу, карау, шулай ук аларны конкурс нигезендә сайлап алу белән бәйле рәвештә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрне җайга сала.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансферлар исәбенә финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларны керту, фикер алышу, карау һәм сайлап алу белән бәйле мөнәсәбәтләргә карата, Әгәр Татарстан Республикасы Законында һәм (яисә) Татарстан Республикасының башка норматив хокукий актында һәм алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Яңа Борындык авыл жирлеге Советы каарларында башкасы караганда булса, элеге тәртип нигезләмәләре кулланылмый.

Статья 2. Инициативалы проектлар

1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Яңа Борындык авыл жирлеге (алга таба - муниципаль берәмлек) халкының муниципаль берәмлек халкы өчен яки аның өлешендә яшәүчеләр өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган чарагарны гамәлгә ашыру, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне яисә жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукуы бирелгән башка мәсьәләләрне хәл итү буенча тәкъдим әлеге Тәртиптә анлатыла.

2. Инициативалы проект үз эченә түбәндәге мәгълumatларны алышга тиеш:

1) муниципаль берәмлек халкы өчен яисә аның бер өлеше өчен өстенлекле әһәмияткә ия булган проблеманы тасвиrlау (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

- 2) әлеге проблеманы хәл итү буенча тәкъдимнәрне нигезләү;
- 3) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәсен (көтелгән нәтижәләрен) тасвирлау;
- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәkle чыгымнарын алдан исәпләү;
- 5) инициативалы проектны гамәлгә ашыруның планлаштырылган сроклары;
- 6) әлеге проектны гамәлгә ашыруда кызыксынган затларның планлаштырылган (мөмкин) финанс, мәлкәт һәм (яки) хезмәт катнашуы турында белешмәләр;
- 7) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен бу акчаларны, инициатив түләүләрнең планлаштырылган күләменнән тыш, файдалану күздә тотылган очракта, муниципаль берәмлек бюджеты акчалары күләменә күрсәтү;;
- 8) әлеге Тәртипнәң 3 статьясы нигезендә муниципаль берәмлек территориясенә яисә аның өлешенә күрсәтмә, аның чикләрендә инициатив проект гамәлгә ашырылачак.

3. Инициативалы проект үз эченә әлеге статьяның 2 өлешендә каралган белешмәләр алган, инициатор каары буенча график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүргө мөмкин.

Статья 3. Инициативалы проектлар халық мәнфәгатьләрендә тормышка ашырыла ала торган территорияне билгеләү

1. Инициативалы проектлар муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә, шулай ук түбәндәге территорияләрдә яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә тормышка ашырылырга мөмкин: 1) торак пункт; 2) торак пунктлар Төркеме.
2. Жирле әһәмияттәге аерым мәсьәләләрне (жирле үзидарә органнарына хәл итү хокукы бирелгән башка мәсьәләләрне) хәл итү буенча инициативалы проектларны гамәлгә ашыру максатларында һәм (яисә) аерым муниципаль программалар чараларын үтәү максатларында муниципаль берәмлек башкарма комитеты каары белән (шул исәптән муниципаль программаны раслау турындагы каар белән) муниципаль берәмлек территориясен округның бер өлешенә бүлү каралырга мөмкин. Күрсәтелгән очракта инициативалы проектлар муниципаль берәмлек территориясенең (округ) тиешле өлеше чикләрендә тәкъдим ителә, тикшерелә һәм гамәлгә ашырыла.

Бүлек 2. Инициативалы проектларны тәкъдим итү һәм фикер алышу

Статья 4. Проектның инициаторлары

1. Инициативалы проектны кертү турындагы инициатива белән чыгыш ясарга хокуклы:

- 1) уналты яшкә житкән һәм муниципаль берәмлек территориясендә яшәүче кимендә ун гражданнан торган инициатив төркем (алга таба-инициатив төркем));
 - 2) Территориаль ижтимагый үзидарә органнары;
 - 3) иске авыл жирлеге.
2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән затлар (алга таба-проект инициаторлары):
- 1) инициативалы проект әзерлиләр;
 - 2) инициативалы проект турында фикер альшуны оештыралар яисә элеге булек нигезләмәләре нигезендә инициативалы проектка ярдәм итү турындагы мәсьәлә буенча гражданнарның фикерен ачыклауны тәэмин итәләр;
 - 3) муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициативалы проект кертәләр;
 - 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыруны тикшерүдә катнашалар;
 - 5) муниципаль берәмлекнең элеге Тәртиптә һәм аның нигезендә кабул ителгән башка норматив хокукий актларында билгеләнгән башка хокукларны гамәлгә ашыралар һәм вазыйфаларны үтиләр.
3. Инициатив төркем төзү һәм аның элеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар кабул итүе беркетмә белән рәсмиләштерелә.
4. Элеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар территориаль ижтимагый үзидарә органнары булган проект инициаторлары тарафыннан территориаль ижтимагый үзидарә уставы нигезендә кабул ителә.
5. Элеге статьяның 2 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләр буенча каарлар Ижтимагый берләшмәләр булган проект инициаторлары тарафыннан аларны гамәлгә қую документлары нигезендә кабул ителә.

Статья 5. Инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча гражданнарның фикерен ачыклау

1. Инициативалы проект муниципаль берәмлек халкы яисә аның бер өлешендә яшәүчеләр тарафыннан якланырга тиеш, алар мәнфәгатьләрендә инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотыла.
2. Проект инициаторы гражданнарның инициативалы проектка ярдәм итү мәсьәләсе буенча фикерен түбәндәге формаларда ачыклауны оештыра:

 - 1) гражданнар жыенында инициативалы проектны карау;
 - 2) Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар жыельшинында яисә конференциясендә инициатив проектны карау, шул исәптән гражданнар жыельшинында яки конференциясендә;
 - 3) гражданнарны сораштыру үткәрү;
 - 4) инициативалы проектка ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю.

3. Проект инициаторы инициативалы проектка ярдэм итү мәсъәләсе буенча гражданнарың фикерен ачыклауның берничә формасыннан файдалану туринда Карап кабул итәргә хокуклы.

Статья 6. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсъәләләре буенча гражданнар жыелышы

1. Инициативалы проектны тәкъдим итү мәсъәләләре буенча гражданнар жыелышы (алга таба - жыелыш) проект инициаторы каары белән билгеләнә һәм үткәрелә.

2. Жыелыш муниципаль берәмлек территориясе өлешендә үткәрелә, анда яшәүчеләр мәнфәгатьләрендә инициатив проектны гамәлгә ашыру планлаштырыла. Әгәр дә бу проектны гамәлгә ашыру муниципаль берәмлек халкы мәнфәгатьләрендә планлаштырыла икән, Муниципаль берәмлек территориясенең төрле өлешләрендә берничә жыелыш үткәрелергә мөмкин.

3. Жыелышта унтугыз яшькә житкән Тиешле территориядә яшәүчеләр катнаша ала.

1) жыелыш көн тәртибендәге мәсъәләләр буенча фикер алышу һәм тавышка куелган мәсъәләләр буенча каарлар кабул итү өчен, халыкның уртак булу рәвешендә көндезге формада үткәрелә

4. Бер жыелышта берничә инициативалы проектны карау мөмкин. Әлеге очракта жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча хокуклар һәм бурычлар проектлар инициаторлары белән бергә гамәлгә ашырыла.

5. Жыелыш үткәрү, документлар әзерләү һәм жибәрү буенча чыгымнарыны проект инициаторы башкара.

6. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты проект инициаторына жыелышны үткәрүдә ярдәм итә, шул исәптән аны үткәрү өчен бушлай бина бирә. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты каары белән жыелышлар үткәрү өчен бирелә торган урыннар исемлеге билгеләнергә мөмкин.

7. Жыелыш 50 кешедән торган катнашучылар арасында хокуклы дип санала.

Статья 7. Жыелышка әзерлек

1. Жыелыш үткәрү туринда проект инициаторының каарында курсәтелә:

- 1) фикер алышу өчен жыелыш үткәрелә торган инициативалы проект;
- 2) жыелышны үткәрү формасы (көндезге));
- 3) жыелышның көн тәртибе, ә жыелышны көндезге-читтән торып уздыру очрагында-халыкның тавыш бирүен уздыру планлаштырыла торган мәсъәләләр;

4) жыелышны уздыру датасы, вакыты, урыны, ә жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында - шулай ук тавышка куелган мәсьәләләр буенча халык каарларын кабул итүне тәмамлау датасы һәм мондый каарлар тапшырылырга тиешле урын яки адрес, яисә тавышка куелган мәсьәләләр буенча халыкны тавыш бирү өчен маxсус сайттан файдалану турында Карап кабул итү вакыты;;

5) жыелышны көндезге формада уздырыла торган жыелышта катнашучылар йә жыелышны көн тәртибендәгө мәсьәләләр буенча фикер алышуларда катнашучыларның фаразланыла торган саны, жыелышны көндезге-чittән торып уздыру очрагында;

6) жыелыш үткәрелә торган территориядә яшәүчеләргә аны үткәрү турында хәбер итү ысууллары.

2. Проект инициаторы муниципаль берәмлек Башкарма комитетына жыелышны үткәрү турында 10 көннән дә соңга калмыйча язма хәбәр жибәрә.

3. Жыелыш үткәрү турында хәбәрнамәдә күрсәтелә:

1) проект инициаторы турында белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилиясе, исемнәре, атасының исеме, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләр, авыл торак пунктнының исеме, исеме, чара проектының башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны);

2) әлеге статьяның 1 өлешендә каралган белешмәләр;

3) жыелышны оештыру һәм үткәрү буенча күрсәтмә функцияләр башкарырга вәкаләтле затларның фамилияләре, исемнәре, телефон номерлары.

4) жыелышны үткәрудә ярдәм итү, шул исәптән жыелышны үткәрү өчен бина бирү (жыелышны көндезге-чittән торып үткәрү очрагында) һәм (яки) тавышка куелган мәсьәләләр буенча Халык тавыш бирү өчен маxсус сайттан файдалану турында үтепеч.

4. Жыелышны үткәрү турында белдерү проектның инициаторы һәм аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен башкарырга вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана. Инициатив төркем исеменнән жыелышны үткәрү турында хәбәрнамә инициатив төркем тарафыннан аны оештыру һәм үткәрү буенча боеру функцияләрен үтәргә вәкаләтле затлар тарафыннан имзалана.

5. Жыелышны үткәрү өчен бина бирү турындагы үтенечнамә булган очракта, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты хәбәрнамә кергән көннән өч көн эчендә проект инициаторына үткәрү өчен бина бирү мөмкинлеге турында хәбәр итә яки жыелышны үткәрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртергә тәкъдим итә. Проект инициаторы әлеге тәкъдим алынганнан соң өч көн эчендә жыелышны үткәрү

урынын һәм (яки) вакытын үзгәртүгә ризалык яки ризалашмау турында хәбәр итәргә тиеш.

6. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты жыелышны үткәрү, шул исәптән инициативалы проект белән танышу тәртибе турында мәгълүматларны Чүпрәле муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәренен " бүлегендә яки махсус сайтта урнаштыра.:

- 1) жыелыш үткәрү турында хәбәр кергән көннән өч көн эчендә;
- 2) проект инициаторы ризалыгы белән жыелышны үткәрү урынын һәм (яисә) датасын һәм вакытын үзгәртү турында тәкъдим белән ризалашканнан соң ике көннән дә соңга калмыйча (жыелышны көндезге-чittән торып уздырганда).

7. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты, жыелыш үткәрүдә ярдәм итү проекты инициаторына ярдәм итү максатыннан, вәкаләтле вәкил билгеләргә хокуклы. Вәкаләтле вәкилне билгеләү турында муниципаль берәмлек Башкарма комитеты проект инициаторына алдан хәбәр итә.

Статья 8. Жыелышны көндезге формада үткәрү тәртибе

1. Жыелыш ба Яңа Борындыкның проект инициаторы жыелышта катнашкан гражданнарны муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан раслана торган форма буенча исемлек төзү белән теркәүне тәэммин итә. Жыелышта катнашкан гражданнар исемлеге жыелыш беркетмәсeneң аерылгысыз өлеше булып тора.

2. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча тавыш бирү тәртибе жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән раслана. Жыелышның көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча каарлар жыелышта катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

3. Жыелыш проект инициаторы вәкиле тарафыннан ачыла. Жыелышны алыш бару өчен рәис һәм сәркатип сайлана.

4. Рәис жыелышны алыш бара, көн тәртибендәге сорауларны игълан итә, жыелышта катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә, жыелыш тарафыннан кабул ителгән каарларны формалаштыра, аларны тавышка куя, тавыш бирү нәтиҗәләрен игълан итә.

5. Сәркәтип жыелыш беркетмәсен алыш бара, анда жыелыш тарафыннан кабул ителгән барлык каарлар, алар буенча тавыш бирү нәтиҗәләре күрсәтелгән. Жыелыш беркетмәсенә жыелыш секретаре һәм рәисе кул куя.

6. Жыелыш беркетмәсендә күрсәтелә:

- 1) жыелышны үткәрү урыны һәм вакыты;

- 2) жыелышта катнашкан гражданнар саны;
- 3) жыелышның рәисе һәм сәркәтибе турында яшәү урыны күрсәтелгән белешмәләр;
- 4) жыелышның көн тәртибе, чыгышларның эчтәлеге;
- 5) көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча кабул ителгән каарлар.

Статья 9. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясен үткәру

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру күздә тотылган 16 яшькә җиткән кешеләр саны 1000 кешедән артып китсә, инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе (алга таба - конференция) үткәрелергә мөмкин.
2. Конференция әлеге Тәртипнен 7-10 статьяларында билгеләнгән тәртиптә, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып үткәрелә.
3. Конференцияне үткәру турында проект инициаторы Каарында, әлеге Тәртипнен 8 статьясындагы 1 өлешендә каралган нигезләмәләр белән беррәттән, күрсәтелергә тиеш:
 - 1) 16 яшькә җиткән 100 кешедән 1 делегаттан да ким булмаган делегатлар сайлау өчен вәкиллек нормасы;
 - 2) делегатлар сайлау өчен жыелышлар үткәру вакыты һәм тәртибе.
4. Конференция беркетмәсенен аерылгысыз өлеше булып делегатлар сайлау турында жыелышлар беркетмәләре тора.

Статья 10. Инициативалы проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю

1. Проектның инициаторы булып инициатив проектларга ярдәм итү өчен гражданнар имзаларын жыю (алга таба - имзалар жыю) тора.
2. Инициатив проектларны хуплап имзалар саны, инициатив төркем әгъзаларының имзаларын да кертеп, кимендә егерме биш булырга тиеш.
3. Имзалар түбәндәге тәртиптә жыела:
 - 1) имзалар аларны имза кәгазенә керту юлы белән жыела, аның рәвеше муниципаль берәмлекнен башкарма комитеты тарафыннан раслана;
 - 2) имза кәгазенә имзалар жыюны гамәлгә ашыручы инициатив проект күрсәтелә;
 - 3) Имза кәгазенә яшәүченен имzasы һәм аны кую датасы куела. Кеше имзасын һәм аны кую датасын үз кулы белән куя. Имза кәгазенә кертелә торган қулланучы турындагы белешмәләр имзалар жыючы зат үтенече буенча имза кәгазенә

кертелергэ мөмкин. Мэгълүматлар бары тик қульязма ысул белэн генэ кертелэ, бу вакытта карандаш куллану рөхсэт ителми;

- 4) бер үк инициатив проект хуплап бер генэ тапкыр имза салырга хокуклы;
- 5) Һэр язылу проект инициаторы вэкиленең имзалары белэн таныктанырга тиеш. Имза көгазе тэмамланганда, имзалар жыюны гамэлгэ ашыручы проект инициаторы вэкиле үз кулы белэн фамилиясен, исемен һәм атасының исемен, туу датасын, яшәү урыны адресын күрсөтэ, шулай үк имзасын һәм аны кую датасын күрсөтэ;
- 6) Имзалар жыйиганда, имза көгазенең алгы яғын һәм арткы яғын тутыру рөхсэт ителэ. Шул үк вакытта яклар имзаларның бердәм нумерациясенә ия, ә имзалар жыюны гамэлгэ ашыручы проект инициаторы вэкиле турындагы таныктлык имзалар көгазенең икенче яғында торакчының соңғы имзасыннан соң үк куела;
- 7) Имзалар жыйиганда һәр затның "Шәхси мэгълүматлар турында" Федераль законның 9 статьясында билгеләнгән таләпләр нигезендә рәсмиләштерелэ торган шәхси мэгълүматларны эшкәртүгэ ризалыгы алышырга тиеш.

Статья 11. Гражданнарың фикерен ачыклау өчен сораштыру үткәрү, әлеге инициативалы проектка ярдәм итү

1.Гражданнары әлеге инициативалы проектка ярдәм итү туринда аларның фикерен ачыклау өчен сораштыру (алга таба - сораштыру) муниципаль берәмлек халкы инициативасы белэн яисә аның инициативасы белэн үткәрелэ, аларда инициативалы проектны гамэлгэ ашыру тәкъдим ителэ.

1. Сораштыру билгеләү өчен проект инициаторы муниципаль берәмлек советына гариза жибәрә, анда күрсәтелэ:

- 1) инициативалы проект, ача карата сораштыру уздырырга тәкъдим ителэ;
- 2) проект инициаторының тәкъдимнәре:
 - а) сораштыру үткәрү датасы һәм сроклары туринда;
 - б) сораштыру уздырганда тәкъдим ителэ торган (тәкъдим ителэ торган) мәсьәләне (мәсьәләләрне) формалаштыру туринда;
 - в) сораштыру үткәрү методикасы туринда;
 - г) сораштыруда катнашучы муниципаль берәмлек халкының минималь саны туринда;
- 3) проект инициаторы туринда белешмәләр (инициатив төркем әгъзаларының фамилияләре, исемнәре, атасы, аларның яшәү яки тору урыны туринда белешмәләр,

авыл торак пунктының Исеме, Исеме, чараның башка инициаторы исеме һәм аның урнашу урыны).

2. Эгәр проектның инициаторы инициатив төркем булса, гариза инициатив төркемнең барлық әгъзалары тарафыннан имзалана. Эгәр проектның инициаторы булып әлеге Тәртипнең 4 статьясындагы 1 өлешиндә күрсәтелгән башка заттар торса, гаризага проект инициаторының вәкаләтле заты һәм инициатив проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә торган кименде 10 муниципаль берәмлек кешесе имза сала. Бу очракта гаризада шулай ук гаризага (фамилияләренә, исемнәренә, атасының исемнәренә, аларның яшәү яки тору урыны турында белешмәләргә) кул куйган заттар турында белешмәләр күрсәтелә.

3. Муниципаль берәмлек Советы гариза кергән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча аны карый һәм сораштыру билгеләү яки сораштыру билгеләүдән баш тарту турында Карап кабул итә.

4. Эгәр хокук бозулар инициативаны тәкъдим итүдә катнашкан муниципаль берәмлек халкының ихтыяр белдерүе нәтижәләрен дөрес итеп билгеләргә мөмкинлек бирмәсә, сораштыру үткәрү турындағы инициативаны тәкъдим итүнен әлеге статьяда билгеләнгән тәртибен бозу сораштыру билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

5. Инициативалы проектларны тәкъдим итү мәсьәләләре буенча гражданнарны сораштыру муниципаль берәмлекнең норматив-хокукий акты белән билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

6. Сораштыруда муниципаль берәмлек яки аның өлешиндә яшәүчеләр катнаша ала, аларда 16 яшькә житкән инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәкъдим ителә.

7. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты сораштыру нәтижәләрен проект инициаторына, аларны әзерләгәннән соң, 3 эш көненинән дә соңга калмыйча житкәрә.

Бүлек 3. Инициативалы проектларны кертү һәм карау

Статья 12. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициативалы проектлар кертү

1. Инициатива проектын керткәндә муниципаль берәмлек Башкарма комитетына тапшырыла:

1) проектның кәгазьдә һәм электрон формада тасвиrlамасы, аңа график һәм (яки) таблица материаллары күшүлүргө мөмкин;

2) әлеге Нигезләмәнең 4 статьясындагы 4, 5 өлешиләре нигезендә инициатив төркем төзу беркетмәсе яисә башка документлар, шулай ук проект инициаторының инициатив проектны караганда һәм гамәлгә ашырганда аның исеменнән муниципаль

берәмлек Башкарма комитеты белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле затларны билгеләү турыйнандағы каары;

3) жыен, гражданнар жыелышлары яки конференцияләре беркетмәсе, гражданнардан сораштыру нәтиҗәләре һәм (яки) муниципаль берәмлектә яшәүчеләр тарафыннан инициативалы проектны яки аның өлешендә хуплауны раслаучы кул куелган битләр.

2. Элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документлар муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициатива проектын караганда һәм гамәлгә ашырганда проектның инициаторы булып торучы турыйдан-туры муниципаль берәмлек Башкарма комитеты белән үзара хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла яисә игълан ителгән кыйммәт белән, аны жибәргәндә һәм кертемнәрнең тасвиrlамасы белән почта аша жибәрелә.

3. Проектны керту датасы булып, элеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән документларны муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты алган көн тора.

4. Әгәр Документлар муниципаль берәмлек Башкарма комитетына турыйдан-туры, инициатива проектын караганда һәм гамәлгә ашырганда проектның инициаторы белән хезмәттәшлек итәргә вәкаләтле зат тарафыннан тапшырыла икән, күрсәтелгән затка, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан аларның исемлеген һәм алыну датасын күрсәтеп, документлар алу өчен расписка бирелә. Расписка муниципаль берәмлек Башкарма комитеты тарафыннан документлар кабул ителгән көнне тапшырылырга тиеш.

13. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия

1. Инициативалы проектларны карау буенча Комиссия (алга таба - комиссия) инициативалы проектларның социаль-икътисадый әһәмиятен объектив бәяләү һәм аларны конкурс нигезендә сайлап алу максатында төзелә.

2. Комиссия 5 кешене тәшкил итә.

3. Комиссиянең персональ составы муниципаль берәмлек Башкарма комитеты каары белән билгеләнә. Комиссия әгъзаларының гомуми саныннан яртысы муниципаль берәмлек Советы тәкъдимнәре нигезендә билгеләнә. Комиссия составы комиссия тарафыннан кабул ителә торган каарларга йогынты ясарга мөмкин булган мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлеген төшереп калдыру өчен формалаштырыла.

4. Комиссия комиссия рәисе, Комиссия рәисе урынбасары, комиссия секретаре һәм аның эшендә катнашучы комиссия әгъзаларыннан тора.

[1] комиссия төзү мәжбүри булып тора очракта гына конкурс сайлап алу.

5. Комиссия рэисе:

- 1) комиссия эшен оештыра, аның эшчәнлеге белэн житэкчелек итэ;
- 2) комиссиянең чираттагы утырыши көн тэртибе проектын төзи;
- 3) комиссия әгъзаларына йөкләмәләр бирә;
- 4) комиссия утырышларында рэислек итэ.

6. Конкурс комиссиясе рэисе урынбасары, вакытлыча булмаганда, конкурс комиссиясе рэисе вазыйфаларын башкара.

7. Комиссия секретаре:

- 1) комиссия эшчәнлеген мәгълүмати һәм документлар белэн тәэммин итүне, шул исәптән комиссия утырышина әзерлекне гамәлгә ашыра;
- 2) комиссия әгъзаларына, проект инициаторларына һәм комиссия утырышина чакырылган башка затларга комиссиянең чираттагы утырышын үткәрү датасы, урыны һәм комиссиянең чираттагы утырыши көн тэртибе турында хәбәр итэ;
- 3) комиссия утырышлары беркетмәләрен алыш бара.

8. Комиссия әгъзасы:

- 1) комиссия эшендә, шул исәптән комиссия утырышларында катнаша;
- 2) комиссия эше мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр кертә;
- 3) комиссия утырышларында карала торган документлар һәм материаллар белэн таныша;
- 4) комиссия утырышында катнашуучыларга сораулар бирә;
- 5) комиссия утырышларында тавыш бирә.

9. Комиссия эшенең төп формасы-утырышлар.

10. Комиссия утырыши анда аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше булган очракта хокуклы дип санала.

11. Проект инициаторларына һәм аларның вәкилләренә комиссия тарафыннан инициативалы проектларны карауда катнашу һәм алар буенча үз позицияләрен бәян итү мөмкинлеге тәэммин ителә. Проект инициативасын карау планлаштырыла торган комиссия утырыши турында проектны башлап жибәрүчеләргә аны үткәрү көненә кадәр биш көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

12. Проект турында фикер алышу һәм комиссия тарафыннан каарлар кабул итү проект инициаторы һәм башка чакырылган затлар катнашыннан башка башкарыла.

13. Комиссия карары утырышта катнашучылар саныннан күпчелек тавыш белән ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда комиссия утырышында рэислек итүче тавышы хәлиткеч булып тора.
14. Комиссия әгъзалары каарлар кабул итү турыйнdagы мәсьәләләр буенча фикер алышканда тигез хокукларга ия.
15. Комиссия тарафыннан кабул ителгән каар белән килешмәгән очракта, комиссия әгъзасы Комиссия утырышы беркетмәсенә кертелергә тиешле язма рәвештә үзенең аерым фикерен бәян итәргә хокуклы.
16. Комиссия утырышы нәтиҗәләре буенча беркетмә төzelә, ул комиссия утырышында рэислек итүче, комиссия секретаре hәм аның утырышында катнашкан комиссия әгъзалары тарафыннан комиссия утырышы уздырылғаннан соң өч көне эчендә имзалана.
17. Комиссия секретаре, комиссия утырышы беркетмәсенә кул куелган көннән соң килүче эш көненнән дә соңга калмыйча, аны муниципаль берәмлек Башкарма комитетына жибәрә.
18. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник тәэмин итүне муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты башкара.

Статья 14. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты инициативасы проектын карау тәртибе

1. Инициативалы проект муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан кертелгәннән соң 30 көн эчендә карала.
2. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициатив проект керту турыйнdagы мәгълүмат, мәгълүмат стендларында hәм Чүпрәле муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чeltәрендә муниципаль берәмлек бүлегендә инициатив проект кертелгәннән соң өч көне эчендә урнаштырылырга тиеш hәм әлеге Тәртипнең 2 статьясындагы 2 өлешендә күрсәтелгән белешмәләр, шулай ук проект инициаторлары турында булырга тиеш. Бер үк вакытта гражданнар муниципаль берәмлек Башкарма комитетына инициатив проект буенча үз искәрмәләрен hәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеге турында, аларны тапшыру вакыты күрсәтелеп, хәбәр ителә.
3. Инициативалы проект буенча искәрмәләр hәм тәкъдимнәр бирү вакыты жиде эш көне тәшкил итә. Үз искәрмәләрен hәм тәкъдимнәрен 16 яшкә житкән муниципаль берәмлек халкы жибәрергә хокуклы. Искәрмәләр hәм тәкъдимнәр муниципаль берәмлек Башкарма комитетына мөрәжәгать итүче тарафыннан турыйдан-туры тапшырыла яисә почта аша жибәрелә.

4. Инициативалы проект буенча искәрмәләрне һәм тәкъдимнәрне гомумиләштерүне комиссия башкара.

5. Инициативалы проектны карау нәтижәләре буенча комиссия муниципаль берәмлек башлыгына әлеге статьяның 7 өлешендә күрсәтелгән каарларның берсен кабул итәргә тәкъдим итә. Комиссия каарында шулай ук проектны эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр дә булырга мөмкин.

Муниципаль берәмлек Башкарма комитетына берничә инициатив проект кертелгән очракта, шул исәптән өстенлекле проблемаларны тасвирлау белән, комиссия муниципаль берәмлек башлыгына конкурс нигезендә сайлап алуны оештырырга тәкъдим итә.

6. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 17 статьясы нигезендә оештырыла. Конкурс сайлап алувын үткәру турында белдерү проект инициаторларына тиешле каар кабул ителгәннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

7. Комиссия тәкъдимнәрен исәпкә алып яки конкурс нәтижәләре буенча муниципаль берәмлек башлыгы түбәндәге каарларның берсен кабул итә:

1) муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда караган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау (муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарга үзгәрешләр керту) тәртибе нигезендә тиешле максатларга һәм (яисә) муниципаль берәмлек бюджеты турындагы каарда караган бюджет ассигнованиеләре чикләрендә муниципаль берәмлек бюджеты проектын төзү һәм карау тәртибе нигезендә инициативалы проектны хупларга һәм аны эшне дәвам итәргә.);

2) инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тартырга һәм инициативалы проектка ярдәм итүдән баш тарту сәбәпләрен күрсәтеп, проектны инициаторларына кире кайтарырга.

8. Муниципаль берәмлек башлыгы инициативалы проектка ярдәм күрсәтүдән баш тарту турында түбәндәге очракларның берсендә каар кабул итә:

- 1) инициатив проектны керту һәм аны карауның билгеләнгән тәртибен үтәмәү.;
- 2) инициативалы проектның федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлек уставы таләпләренә туры килмәве.;;
- 3) жирле үзидарә органнарында кирәkle вәкаләтләр һәм хокуклар булмау сәбәпле, инициативалы проектны гамәлгә ашыру мөмкинлеге булмау.;;

- 4) инициативалы проектны гамәлгә ашыру өчен кирәк булган акчалар күләмендә муниципаль берәмлек бюджеты акчалары булмау (аларны формалаштыру чыганагы инициативалы түләүләр булмаган);;
- 5) инициативалы проектта тасвирланган проблеманы нәтижәләрәк ысул белән хәл итү мөмкинлеге булу;
- 6) инициативалы проектны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган дип тану.

9. Проектны карау нәтижәләре буенча карап проект инициаторына кабул ителгән көннән соң өч көннән дә соңга калмыйча жибәрелә.

10. Муниципаль берәмлек башкарма комитеты, ә әлеге статьяның 8 өлешендәге 5 пунктында каралган очракта, проект инициаторларына инициативалы проектны бергәләп эшләп бетерергә, шулай ук аны башка муниципаль берәмлекнең яисә дәүләт органының жирле үзидарә органына аларның компетенциясе нигезендә тәкъдим итәргә тиеш. Проектны эшләп бетерү өчен комиссия комиссия әгъзалары, муниципаль берәмлек Башкарма комитеты вәкилләре, проект инициаторы вәкилләре арасыннан эшче төркем төзи, шулай ук проектны эшләп бетерү вакытын билгели. Эшләп бетерелгән инициативалы проект комиссия тарафыннан әлеге Тәртипнең 15 статьясы һәм әлеге статья нигезендә карала.

Статья 15. Инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алу

1. Конкурс сайлап алуны комиссия башкара.
2. Конкурс сайлап алу критерияләре булып тора:
 - 1) халыкның инициативалы проект хәл итүгә юнәлдерелгән проблемаларны билгеләүдә һәм аны гамәлгә ашыруды катнашу дәрәҗәсе;
 - 2) инициативалы проектны гамәлгә ашырудан социаль нәтижәлелек.
3. Конкурс сайлап алу әлеге Тәртипнең 15 статьясы нигезендә үткәрелә торган комиссия утырышында башкарыла.
4. Комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узган инициативалы проектларны ачыклау критерийлары нигезендә бәяләүне гамәлгә ашыра.
5. Конкурс нәтижәләре буенча, критерийлар буенча йомгаклау бәясен исәпкә алыш, комиссия инициативалы проектларны конкурс нигезендә сайлап алуны узмаган яисә узмаган дип игълан итү турында Карап кабул итә.
6. Конкурс сайлап алуын узган инициатив проект дип игълан ителә, ул барлык критерийлар буенча максималь суммар балл алган.

Статья 16. Муниципаль берәмлек Башкарма комитеты каары

1. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турында муниципаль берәмлек башлыгы карар чыгара.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру турындагы карар үз эченә алыша тиеш:

1) инициатив проектны гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлыкка килергә тиеш булган объектның исеме (адресы яки урыны күрсәтелгән) яисә гамәлгә ашыруга инициатив проект жибәрелгән Чараның атамасы;

2) муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын тоту юнәлеше (төзелеш, реконструкцияләү, сатып алу, үткәрү (чаралар) h. б.);

3) инициатив проектны гамәлгә ашыруга бүлеп бирелә торган муниципаль берәмлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең исеме;

4) заказчи, төзүче исеме;

5) объектны файдалануга тапшыру (сатып алу), чараны (чараларны) тормышка ашыру вакыты);

6) инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, объектны (чараларны) үткәрүгә объектның күз алдында тотылучы (чик) бәясе яисә чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның иң чик күләме;

7) объектның фаразланган (чик) бәясен яки инициатив түләүләр күләмен бүлеп биреп, чараны (чараларны) үткәрүгә чараларның иң чик күләмен гамәлгә ашыру еллары буенча бүлү.

Статья 17. "Интернет" мәгълүмат-коммуникация чөлтәрендә инициативалы проект турында мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка житкерү) һәм урнаштыру тәртибе

1. Муниципаль берәмлек Башкарма комитетының инициатив проектын карау, инициатив проектны гамәлгә ашыруның барышы, шул исәптән акча средстволарыннан файдалану, милек һәм (яки) аны тормышка ашыруда кызыксынган затларның хезмәт катнашуы турында мәгълүмат мәгълүмат стендларында басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) һәм Чүпрәле муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль берәмлек бүлегендә урнаштырылырга тиеш.

2. Инициативалы проектны гамәлгә ашыру нәтижәләре турында муниципаль берәмлек Башкарма комитеты хисабы, инициативалы проектны гамәлгә ашыру тәмамланғаннан соң 30 календарь көн эчендә Чүпрәле муниципаль районның рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль берәмлек бүлегендә бастырып чыгарылырга (халыкка житкерелергә) тиеш.